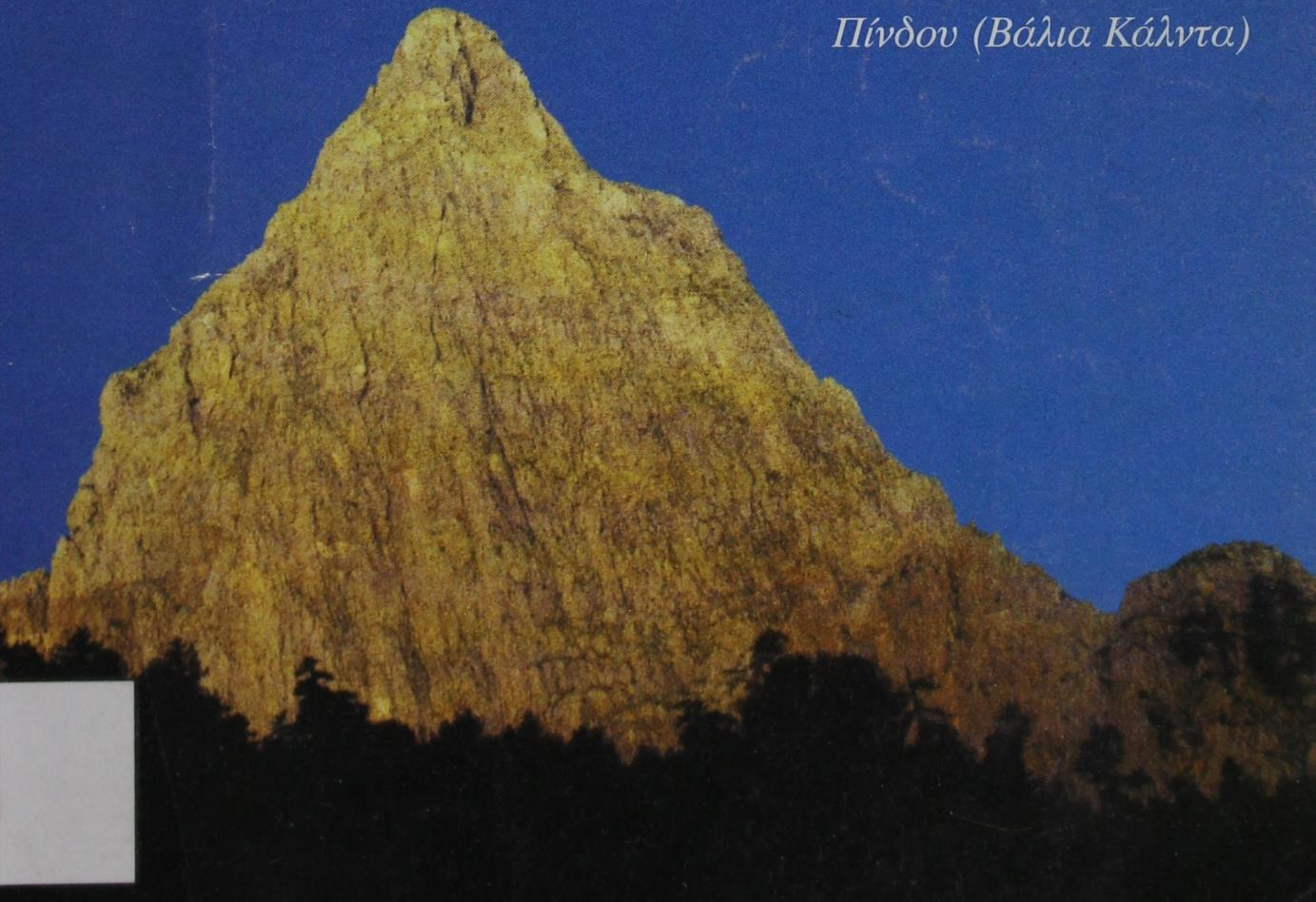

Εθνικοί Δρυμοί

Βίκου - Αώου

Πίνδου (Βάλια Κάλντα)

Συγγραφή κειμένων:

Βασιλική Κατή: *Βιολόγος, MSc Δρ. Διαχείρισης Οικοσυστημάτων*

Χαρτάκης Παπαϊωάννου: *Βιολόγος-Ερευνητής*

Κωνσταντίνος Τζιόβας: *Ειδικός συνεργάτης*

Βασίλης Χρήστου: *Φυσιολόγος-Εκπαιδευτής Ορειβάσις*

Φωτογραφίες:

Χαρτάκης Παπαϊωάννου

Χαρτογράφηση:

Δήμητρα Τσιρώνη

Βασίλης Χρήστου

Καλλιτεχνική επιμέλεια - εκτύπωση:

ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

Επιμέλεια Έκδοσης:

ΠΙΝΔΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ

Εταιρία για τη μελέτη και διαχείριση

του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

Μετσόβου 12, Ιωάννινα, τηλ.: (0651) 29445

ISBN 960-86807-1-9

© ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΠΙΝΔΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ

*Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή, με οποιοδήποτε τρόπο, τμήματος ή ολόκληρου του έργου
χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του ιδιοκτήτη των δικαιωμάτων*

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 52247
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 11-11-09
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. ΣΠ ΕΘΝ

κωδ. εγγ: F062

Εθνικοί Δρυμοί

*Βίκου - Αώου
και Πίνδου (Βάλια Κάλντα)*

Πάπιγκο

Το ποτάμι κυλά ήσυχα κι αβίαστα στο γλυκό πρωινό σκότος. Κρατά στις υγρές του αγκάλες όλα τα μυστικά της φύσης, όλη την ιστορία των ανθρώπων, όλη την ισορροπία του κόσμου. Κι έπειτα ανατέλλει ο ήλιος· φως χύνεται στην πλάση, αντανakηάται στο νερό κι αποκαλύπτει αντιφεγγίζοντας το θαύμα της δημιουργίας: ένα ποτάμι, ορεινοί όγκοι, απέραντα δάση, απόκρημνες χιονισμένες κορυφές – το φυσικό **ενιαίο οικοσύστημα της Βόρειας Πίνδου**.

Βόρεια Πίνδος: *Η άγρια ομορφιά*

Ο ποταμός είναι ο Αώος. Επιβλητικός ο ορεινός όγκος του Σμόλικα, υψώνεται στα βόρεια. Ανατολικά στις πηγές του Αώου, απλώνονται τα απέραντα δάση του **Εθνικού Δρυμού της Πίνδου**, της δασοσκεπούς κοιλάδας **Βάγια Κάλντα**. Ο **Λύγκας**, το όρος που φέρει το όνομα του δυνατού αυτού ζώου, περιβάλλει την κοιλάδα. Αβγό, Φλέγκα, Μηλιά, Πυροσιά είναι οι μεγάλες κορυφές του όρους που σχηματίζουν έναν ασφυκτικό κλοιό, ένα πέταλο γύρω από την παγωμένη αηλιά «ζεστή κοιλάδα», τη «Βάγια Κάλντα». Μέσα της τρέχει ο ορμητικός παραπόταμος του Αώου, το **Αρκουδόρεμα**. Δάση, βουνά, ρέματα, λίμνες, λιβάδια, εναλλιάσσονται σε ένα μοναδικό ορεινό ανάγλυφο πρωτόγονης κι άγριας ομορφιάς. Καταφύγιο άγριας ζωής, ο Δρυμός, προστατεύει σπάνια είδη χλωρίδας και απειλούμενα με εξαφάνιση είδη πανίδας, συμπεριλαμβανομένης και της καφέ αρκούδας, του εμβλήματος του δάσους.

Νοτιοδυτικά του Αώου ποταμού, προβάλλει άσειστος και μεγαλειώδης ο ορεινός όγκος της **Τύμφης**. Η πυκνοδασωμένη **χαράδρα του Αώου**, είναι το βόρειο όριο του

Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου, του δρυμού των μεγάλων κορυφών. Γκαμήλα, Πηόσκος, Καρτερός, Μεγάλη Λιθάρια, Τσούκα Ρόσσα, Αστράκα. Οι απόκρημνες χιονισμένες κορυφές του Δρυμού, αγγίζουν τα 2.500 μέτρα, τρυπούν τα σύννεφα και χάνονται μέσα σ' ένα θεϊκό φως. Νότιο όριο του Δρυμού, το βαθύ και επιβλητικό **φαράγγι του Βίκου**. Παγωμένος, γαλανός και κρυστάλλινος, ο ποταμός **Βοϊδομάτης**, διασχίζει το φαράγγι της άγριας ομορφιάς και της οργιώδους

βλάστησης. Ένα ορεινό τοπίο απaráμιηλου φυσικού κάλλους διαμορφώνεται από τις κάθετες ορθοπλαγιές, τα αλπικά λιβάδια, τις ορεινές λίμνες και τα βαθιά φαράγγια του Δρυμού. Ο βιοηολογικός

πλούτος του μεγάλου. Φιλοξενεί μεγάλο αριθμό σπάνιων ειδών χλωρίδας και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα καταφύγια της άγριας ζωής στην Ευρώπη.

Ο Αώος συνεχίζει να ταξιδεύει αβίαστα, παίζοντας τώρα με τα χρώματα του ήλιου. Κρατά στις υγρές του αγκάλες όλα τα μυστικά της **Ηπειρώτικης φύσης**, όλη την ιστορία των ανθρώπων της που έζησαν για χιλιάδες χρόνια κάτω από τις πέτρινες στέγες των βουνών, σε αρμονική σχέση με τούτη τη φύση. Τώρα οι ακτίδες του ήλιου μπλέκονται με τους κυματισμούς του νερού, μπερδεύονται με τα τραγούδια των πουλιών, με το θρόισμα των φύλλων, με τα αρώματα των λουλουδιών. Μακριά, οι χιονισμένες κορυφές ξεπροβάλλουν πάνω από τα σκοτεινόχρωμα δάση και φέγγουν στο φως του ουρανού.

Ο νους δεν μπορεί να αντέξει τόση ομορφιά. Δεν μπορεί να χωρέσει την τόση αγάπη της φύσης. Κι έχει μία μόνο έννοια: να φυηάξει τούτο το θαύμα της δημιουργίας, ν' αποτρέψει κάθε καταστροφή, να δώσει συνέχεια στη ζωή. Αυτό είναι το μεγάλο του χρέος.

Χαράδρα Βίκου

Εθνικός Δρυμός Βίκου - Αώου

Ο Εθνικός Δρυμός Βίκου - Αώου, ο Δρυμός των μεγάλων κορυφών, εκτείνεται στο ορεινό συγκρότημα της Τύμφης, στο βορειοδυτικό άκρο της οροσειράς της Πίνδου.

Βόρειο όριο του Δρυμού είναι η **χαράδρα του Αώου**, χαράδρα άγρια και μεγαλόπρεπη. Νότιο όριο του Δρυμού είναι το φημισμένο **φαράγγι του Βίκου**, φαράγγι βαθύ με κάθετες ορθοπληγιές και σπάνια βλάστηση. Το έτος 1973 σηματοδοτεί την ίδρυση του Δρυμού (Π.Δ. 213/20.8.1973). Η έκτασή του φτάνει τα 13.000 εκτάρια, από τα οποία τα 3.400 αποτελούν τον πυρήνα και τα 9.600 εκτάρια την περιφερειακή ζώνη του Δρυμού. Διοικητικά ανήκει στο νομό Ιωαννίνων.

Κάτω από τις πέτρινες στέγες των βουνών, χτίστηκαν οι πέτρινες στέγες των ανθρώπων. Τέσσερις οικισμοί περιλαμβάνονται στο Δρυμό, αντιπροσωπευτικά δείγματα της ιδιαίτερης Ζαγορίσιας αρχιτεκτονικής: το **Μεγάλο Πάπιγκο**, το **Μικρό Πάπιγκο**, το **Μονοδέντρι** και ο **Βίκος**. Περιμετρικά και πολύ κοντά στα όρια του Δρυμού είναι χτισμένα άλλα έξι χωριά του Ζαγορίου: η **Αρίστη**, ο **Άγιος Μηνάς**, η **Βίτσα**, το **Καπέσοβο**, το **Βραδέτο** και το **Βρυσοχώρι**, όπως επίσης και η πόλη της **Κόνιτσας** και τα χωριά **Καλλιθέα** και **Κλειδωνιά**.

Η προσέγγιση του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου μπορεί να γίνει από τέσσερα σημεία κατά μήκος της Εθνικής οδού Ιωαννίνων - Κοζάνης:

- Από το 19ο χλμ. στη διακλάδωση του χωριού Μεταμόρφωση προς το Κεντρικό Ζαγόρι.
- Από το Καλπάκι στο 34ο χλμ., ακολουθώντας την επαρχιακή οδό Καλπακίου - Κάτω Πεδινών.
- Από το 38ο χλμ. ακολουθώντας την επαρχιακή οδό Αρίστης - Παπίγκου.
- Από το 48ο χλμ. και το 63ο χλμ. (Κλειδωνιά και Κόνιτσα) όπου η εθνική οδός εφάπτεται σχεδόν με τα όρια του Δρυμού.